

Arjen vuorovaikutustilanteet

Ohto Airio, Anna Hollo, Eveliina Riihimäki, Jenni Sjöblom & Melina Vetikko

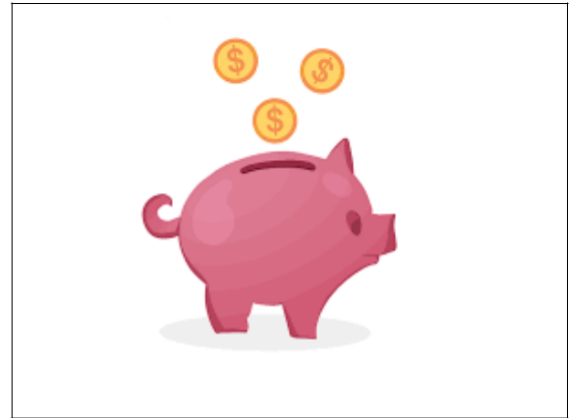
Sisällys:

Pankissa harjoitellaan numeroita	2
Kirjastossa harjoitellaan genetiiviä	6
Kaupassa harjoitellaan partitiivia	10
Postissa harjoitellaan konditionaalia	19
Lääkärissä	26

PANKISSA

Harjoitellaan numeroita

Aamu pankissa:

Virkailija: Hei! Tervetuloa pankkiin. Miten voin auttaa?

Maria: Hei! Hyvää huomenta. Minulla on ongelma. Minun pitäisi nostaa rahaa ja maksaa lasku, mutta minulla ei ole pankkikorttia eikä nettipankkitunnuksia.

Virkailija: Selvä juttu. Annan sinulle nyt kaksi paperia, jotka sinun täytyy allekirjoittaa, jonka jälkeen saat nettipankkitunnukset ja pankkikortin. Tässä, ole hyvä.

Maria: Selvä, hieno homma, kiitoksia! Minun tarvitsisi myös nostaa käteistä rahaa, onnistuuko se?

Virkailija: Onnistuu totta kai, kuinka paljon tarvitset?

Maria: Sata euroa, kiitos.

Virkailija: Haluatko sinä sadan euron setelin, kaksi viidenkymmenen euron seteliä vai viisi kahdenkymmenen euron seteliä?

Maria: Saisinko viisi kahdenkymmenen euron seteliä, kiitos.

Virkailija: Tässä ole hyvä! Hauskaa päivänjatkoa!

Maria: Kiitos paljon ja sitä samaa! Hei hei!

= pankkikortti

= seteli

= nettipankkitunnuksset

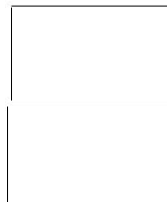
= viiden euron seteli

= kymmenen euron seteli

= kahdenkymmenen euron seteli

= viidenkymmenen euron seteli

= sadan euron seteli

Numerot:

1 = yksi	11= yksitoista	21 = kaksikymmentäyksi
2 = kaksi	12= kaksitoista	22 = kaksikymmentäkaksi
3 = kolme	13= kolmetoista	30 = kolmekymmentä
4 = neljä	14= neljätoista	40 = neljäkymmentä
5 = viisi	15= viisitoista	50 = viisikymmentä
6 = kuusi	16= kuusitoista	100 = sata
7 = seitsemän	17= seitsemätoista	1000 = tuhat
8 = kahdeksan	18= kahdeksantoista	10 000 = kymmenentuhatta
9 = yhdeksän	19= yhdeksätoista	100 000 = satatuhatta
10 = kymmenen	20= kaksikymmentä	1 000 000 = miljoona

Kirjoita hintalappuun oikea hinta numeroin

Leipä maksaa kolme euroa.

Älypuhelin maksaa kolmesataa euroa.

Auto maksaa viisituhatta euroa.

Omena maksaa yhden euron.

Polkupyörä maksaa kaksisataa euroa.

Nalle maksaa viisitoista euroa.

Takki maksaa viisikymmentä euroa.

Paita maksaa kymmenen euroa.

Sukat maksavat neljä euroa.

Sakset maksavat kahdeksan euroa.

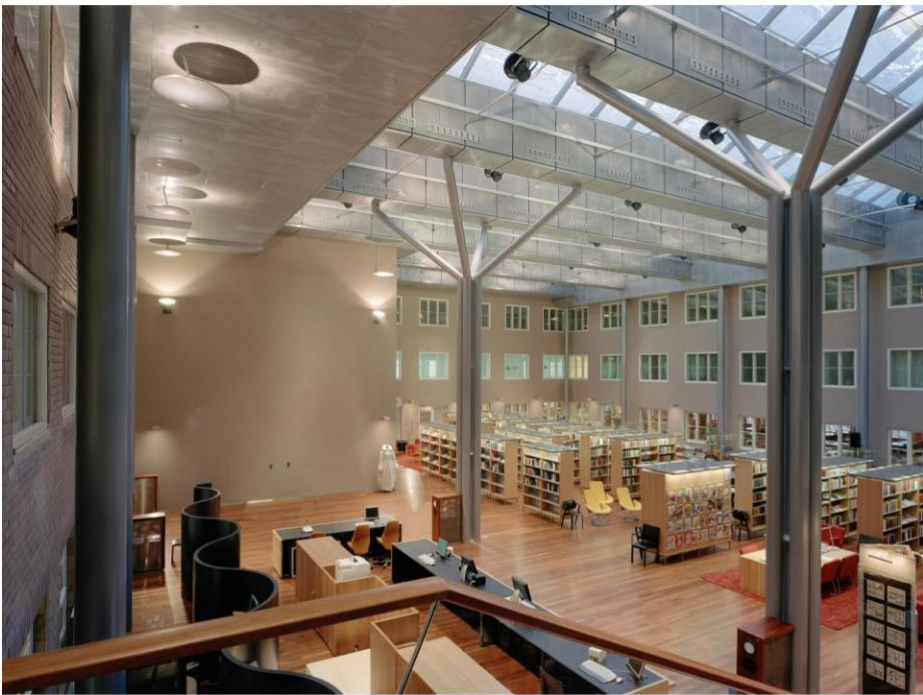
Vasara maksaa seitsemätoista euroa.

Kirjoita kirjaimin

2 =	_____
7 =	_____
14 =	_____
28 =	_____
33 =	_____
85 =	_____
109 =	_____
156 =	_____
297 =	_____
1007 =	_____
5265 =	_____

Vastaa kysymyksiin

Onko sinulla lapsia? kuinka monta?:	_____
Kuinka vanha sinä olet?:	_____
Kuinka monta varvasta sinulla on?:	_____
Kuinka monta sormea sinulla on?:	_____
Kuinka monta henkilöä on paikalla?:	_____
Mihin aikaan heräsit aamulla?:	_____
Minkä kokoiset kengät sinulla on?:	_____
Kuinka monta sisarusta sinulla on?:	_____
Kuinka monta kertaa olet syönyt tänään?:	_____
Onko sinulla pankkikortti?:	_____
Onko sinulla nettipankkitunnukset?:	_____

KIRJASTOSSA

Harjoitellaan genetiiviä

Kirjastossa

Maria: Hei!

Kirjastonhoitaja: Hei! Kuinka voin auttaa?

Maria: Haluaisin hankkia kirjastokortin.

Kirjastonhoitaja: Minä voin tehdä sen sinulle heti. Saisinko ensin sinun yhteystietosi? Voit täyttää tämän lomakkeen.

Maria: Tässä on täytetty lomake.

Kirjastonhoitaja: Kiitos! Tässä on sinun kirjastokorttisi. Kirjoita oma nimesi tähän kortin viivalle. Tässä ovat vielä ohjeet siihen, miten voit luoda omat PIN-tunnuksesi meidän kirjastomme tietokantaan. Niillä pystyt uusimaan ja varaamaan lainoja netissä. Tarvitset sinun PIN-tunnustasi, kun lainaat kirjoja itsepalvelupisteellä.

Maria: Okei, kiitos. Oliko tämä tällä selvä?

Kirjastonhoitaja: Kyllä. Olisiko sinulla vielä muuta kysyttävää?

Maria: Mistä löytäisin Väinö Linnan romaanin Tuntematon sotilas?

Kirjastonhoitaja: Pieni hetki, tarkistan sen tietokannasta. Tuntematon sotilas on aikuisten osastolla hyllyssä 84.2, kirjailijan sukunimen alkukirjaimen kohdalta. Voin tulla näyttämään sinulle.

Maria: Kiitos paljon!

Kirjastonhoitaja: Tässä se on. Ole hyvä. Voin lainata sen sinulle, mutta lainaaminen on mahdollista myös itsepalvelupisteellä.

Maria: Kiitos avusta.

Kirjastonhoitaja: Kirjasi on nyt lainattu. Hyvää päivänjatkoa!

Maria: Kiitos! Samoin sinulle.

Kirjastosanastoa

1. Käykää parin kanssa keskustelu kirjastonhoitajan ja asiakkaan välillä. Voitte ottaa mallia kirjastossa-dialogista.

Kielioppia: genetiivi

Genetiivi on suomen kielen sijamuoto, joka vastaa kysymykseen *kenen* tai *minkä*.

Genetiivin sijapäätte on -n.

Possessiivipronominit eli omistuspronomininit

minä	minun
sinä	sinun
hän	hänen
me	meidän
te	teidän
he	heidän

Minun koirani nimi on Tassu.

Sinun autosi on punainen.

Hänen kissansa on rodultaan maatiaiskissa.

Meidän kotikaupunkimme on Helsinki.

Teidän työpaikkanne on Turun telakka.

Heidän lempiruokansa on makaronilaatikko.

Suomen pääministeri on Sanna Marin.

2. Alleviivaa kirjastossa-dialogista genetiivimuodot.

3. Täydennä viivoille sanojen genetiivimuodot.

_____ (minä, nimi) on Saija. Minä olen ammatiltani sairaanhoitaja.

_____ (minä, työpaikka) on Malmin sairaala. _____

(minä, työ) on välillä kiireistä, mutta _____ (minä, työyhteisö) on

mukava. _____ (minä, aviomies) on ammatiltaan opettaja. _____

_____ (hän, työpaikka) on _____ (Helsinki) normaalilyseo. _____

_____ (me, perhe) asuu Vantaalla. Perheeseemme kuuluu minä, minun aviomieheni,

_____ (me, poika) ja _____ (me, tytär).

Perheeseemme kuuluu myös kaksi kissaa. _____ (ne, nimi) ovat Tiuhti

ja Viuhti. _____ (minä, perhe) on minulle tärkeä.

4. Kirjoita lyhyt tarina itsestäsi. Käytä genetiiviä. Voit käyttää apuna alla olevia sanoja.

KAUPASSA

Harjoitellaan partitiivia

Olemme ruokakaupassa. Daniel ja Maria keskusteleivat siitä, mitä he ostavat kaupasta.

Maria: Otatko ostoskärryt? Ne ovat tuolla.

Daniel: Mitä me ostamme?

Maria: Kauppalistalla on hedelmiä, kahvia, juustoa ja maitoa.

Daniel: Haluan jäätelöä!

Maria: Ei osteta herkkuja tänään.

Daniel: Suklaa on tarjouksessa.

Maria: Se maksaa silti 3 euroa. Emme osta suklaata.

Daniel: Höh!

Olemme ruokakaupassa. Maria ja myyjä keskustelevat. Maria haluaa tietää, missä kahvi on.

Myyjä: Hei!

Maria: Hei! Etsin kahvia. Tiedätkö missä se sijaitsee?

Myyjä: Kyllä! Kahvi löytyy seuraavalta käytävältä. Minä näytän sinulle.

Maria: Selvä. Kiitos!

Myyjä: Kahvi on tässä.

Maria: Kiitos avusta! Onko teillä myynnissä sukkiä?

Myyjä: Ei valitettavasti.

Maria: Selvä! Kiitos vielä avusta.

Myyjä: Ole hyvä!

Olemme ruokakaupan kassalla. Maria ja myyjä keskusteleivat. Maria haluaa tietää, kuinka paljon kahvi maksaa.

Myyjä: Hei!

Maria: Hei! Kuinka paljon tämä kahvi maksaa?

Myyjä: Se maksaa 4 euroa.

Maria: Selvä. Minä otan sen sitten myös.

Myyjä: Se on yhteensä 15 euroa. Maksatko kortilla vai käteisellä?

Maria: Käteisellä kiitos. Tässä ole hyvä.

Myyjä: Kiitos! Ja 5 euroa takaisin ole hyvä.

Maria: Kiitos!

Myyjä: Otatko kuitin?

Maria: Kyllä kiitos.

Myyjä: Näin ole hyvä! Hyvää päivänjatkoa!

Maria: Kiitos samoin!

SANASTOA

ostoskori

ostoskärryt

käteinen, käteisellä

kortti, kortilla

kauppakassi

kuitti

hylly

sijaita jossakin

käytävä

ostaa

kassa

olla yhteensä

myyjä

kauppalista

kassahihna

tarjous

etsiä

näyttää

olla myynnissä

tuote

maksaa, olla hintana

kuinka paljon

hinta

JOTAKIN ON JOSSAKIN -rakenne

Hedelmiä on korissa.

Kahvi on hyllyssä.

Jäätelöt ovat seuraavalla käytävällä.

Kauppalistassa on monta asiaa.

Korissa on paljon ostoksia.

KielioKaupapissa on paljon asiakkaita.

Ostokset ovat kassahihnalla.

negatiivi

Alahyllyssä ei ole sokeria.

Kauppalistalla ei ole herkkuja.

Kaikki ostokset eivät ole kassissa.

PARTITIIVI

ostaa

Minä ostan kahvia, sokeria ja salaattia.

Mitä sinä ostat kaupasta? Ostan voita.

Ostatko sinä kananmunia? Joo, ostan kananmunia ja teetä.

negatiivi

Meillä ei ole myynnissä vaatteita.

Minulla ei ole kauppakassia.

Hyllyssä ei ole kahvia.

Onko täällä myynnissä kahvinkeitintä? Ei ole myynnissä kahvinkeittimiä.

Onko sinulla kauppalistaa? Ei, ei ole kauppalistaa.

2 vokaalia + ta/tä → tee – teetä, suklaa – suklaata

konsonantti + ta/tä → kahvinkeitin – kahvinkeitintä, lammas –
lammasta e + tta

voide – voidetta, juustoraaste – juustoraastetta

HUOM!

Ostin hedelmän. – Ostin 2 hedelmää.

Maksan kauppakassin. – Maksan 4 kauppakassia.

1: Yhdistä kysymys oikeaan vastaukseen.

Tiedätkö missä tee sijaitsee?	Se tekee yhteensä 10 euroa.
Onko teillä vaatteita myynnissä?	Kortilla kiitos.
Kuinka paljon tämä maksaa?	Kyllä, ne löytyvät seuraavalta käytävältä.
Maksatko kortilla vai käteisellä?	Ei kiitos.
Otatko kuitin?	Kyllä, voin näyttää sinulle.

2: Täydennä itse oikea muoto annetun vihjeen mukaan.

1. Hedelmät _____ käytävän päässä. (sijaita)
2. Asiakas etsii kaupasta _____. (kahvi)
3. Sokeri _____ tuolta. (löytyä jostakin)
4. Onko täällä myynnissä _____? (banaani)
5. Maidot _____ hyllyssä. (olla jossakin)
6. Kuinka paljon kauppakassit _____? (maksaa, olla hintana)
7. Ne _____ 8 euroa. (tehdä yhteensä)
8. Maksatko kortilla vai _____? (käteinen)

3: Täydennä dialogiin puuttuvat osat seuraavan vuorosanan perusteella.

A: Hei! Kuinka voin auttaa?

B: _____

A: Selvä, jäätelöt löytyvät seuraavalta käytävältä. Voin näyttää sinulle.

B: Kiitos! Onko teillä myynnissä kahvinkeitin?

A: _____

B: Okei, ei se mitään.

A: Hei!

B: Hei! _____

A: Ne maksavat yhteensä 10 euroa.

B: Okei!

A: _____

B: Kortilla kiitos.

A: Selvä, otatko kuitin?

B: _____

A: Tässä ole hyvä! Hyvää päivänjatkoa!

B: _____

A: Kiitos!

4: Keskustele parin kanssa. Keksi vuorosanat ohjeistuksen mukaan. Toinen on henkilö A ja toinen henkilö B. Vaihtakaa vuoroja.

A (asiakas): Tervehdi myyjää.

B (myyjä): Vastaa tervehdykseen ja kysy, tarvitseeko asiakas apua.

A: Kerro, että etsit tarjouksessa olevaa juustoa.

B: Kerro, missä juusto sijaitsee.

A: Kiitä avusta ja kysy, onko kaupassa myynnissä kukkia.

B: Vastaa kieltävästi ja pahoittele tilannetta.

A: Tervehdi kassalla olevaa myyjää.

B: Tervehdi takaisin.

A: Kysy kauppakassin hintaa.

B: Kerro hinnaksi jokin summa.

A: Sano, että et halua ostaa kauppakassia.

B: Kerro mitä muut ostokset maksavat yhteensä. Kysy, millä asiakas haluaa maksaa.

A: Haluat maksaa käteisellä.

B: Anna tarvittaessa vaihtorahat ja kysy, haluaako asiakas kuitin.

A: Vastaa, että et tarvitse kuittia.

B: Sano vielä jokin kohtelias keskustelun lopetus.

A: Kiitä.

POSTI

Harjoitellaan konditionaalia

1. Lue parin kanssa seuraava dialogi niin, että toinen on A ja toinen B. A aloittaa.

A – asiakas

- Hei!
- Haluaisin lähettää paketin ystävälleni Turkkiin.
- Kuinka paljon paketti painaa?
- Selvä.
- Haluaisin, että täytämme sen yhdessä.
- Hänen nimensä on Rania Bilbeisi.
- Hänen osoitteensa on Erbas Sk. 1.
- Hän asuu Istanbulissa ja hänen postinumeronsa on 34000.
- Nimeni on Maria Nurmi ja puhelinnumeroni on 0401234567.
- Kiitos paljon! Minun pitäisi vielä ostaa kaksi postimerkkiä ja kaksi kirjekuorta.
- Tässä on tasaraha. Mihin voisin jättää nämä kirjekuoret?
- Kiitos paljon! Näkemiin!

B – postin työntekijä

- Hyvää päivää!
- Se onnistuu. Punnitaan paketti ensin ja katsotaan mitä se painaa.
- Paketti näyttäisi painavan 2 kiloa.
- Seuraavaksi sinun tulisi täyttää osoitekortti. Voisimme täyttää sen yhdessä, jos haluat?
- Selvä, vastaanottajan kohdalle täytetään ystäväsi tiedot. Mikä ystäväsi nimi on?
- Entä mikä hänen osoitteensa on?
- Kiitos. Seuraavaksi tarvitsen ystäväsi postinumeron ja asuinkaupungin.
- Kiitos. Lopuksi täytetään lähettäjän, eli sinun, tiedot. Mikä sinun nimesi ja puhelinnumerosi on?
- Selvä. Ystäväsi saa paketin noin viiden päivän kuluttua.
- Tämä onnistuu. Tässä postimerkit ja kirjekuoret. Summaksi tälle kaikelle tulisi 18,50 euroa.
- Kiitos. Voit jättää kirjekuoret tuohon viereiseen postilaatikkoon.
- Näkemiin ja hyvää päivänjatkoa!

2. Sanasto.

paketti
osoitekortti
osoite
postinumero
puhelinnumero
postimerkki
kirjekuori
vastaanottaja
lähettäjä
postilaatikko
asuinkaupunki

3. Vastaa seuraaviin kysymyksiin edellisen dialogin perusteella.

1. Missä paikassa voit lähettää paketin? _____

2. Mitä tietoja tarvitset ystävästäsi osoitekorttiin? _____

3. Mikä sinun pitää muistaa ostaa, että voit lähettää kirjeen? _____

4. Mihin pudotat kirjekuoren, jotta ystäväsi saa kirjeesi? _____

4. a) Keksi itsellesi nimi, osoite, postinumero, kaupunki ja puhelinnumero. Täytä tiedot alla olevaan osoitekorttiin. ÄLÄ käytä omia tietojasi.

1. NIMI: _____

2. OSOITE: _____

3. POSTINUMERO: _____

4. ASUINKAUPUNKI: _____

5. PUHELINNUMERO: _____

b) Kiertele luokassa ja kysy yhdeltä luokkalaiseltasi, mitä hän on kirjoittanut a-kohtaan. Täytä hänen keksimänsä tiedot alle.

6. NIMI: _____

7. OSOITE: _____

8. POSTINUMERO: _____

9. ASUINKAUPUNKI: _____

10. PUHELINNUMERO: _____

5. Kielioppi. Lue seuraava laatikko konditionaalista.

Konditionaali *-isi-*

- Konditionaali kertoo mitä tapahtu*isi*, mitä joku tek*isi*, mitä joku vo*isi* tehdä tai mitä jonkun pitä*isi* tehdä
- Konditionaalin tunnistaa tunnuksesta *-isi-*.
- Konditionaalia käytetään usein myös kohteliaissa pyynnöissä.
- *Halua*isin* lähettää paketin.*
- *Pitä*isin* kovasti siitä, jos ystäväni lähettä*isi* minulle kirjeen.*
- *Sinä vo*isit* täyttää tämän osoitekortin.*
- *Ol*isi* hyvä tietää oman osoitteen lisäksi postinumero.*
- *Tietä*isit*kö sinä, mistä vo*isi* ostaa postimerkkejä?*

6. Kirjoita verbistä 'tietää' kaikki konditionaalien persoonamuodot.

1. Minä _____

2. Sinä _____

3. Hän _____

4. Me _____

5. Te _____

6. He _____

7. Kirjoita sanat konditionaalissa.

1. Minun _____ käydä postissa. (pitää)
2. _____ lähettää kirjeen ystävällesi? (haluta)
3. _____ oman puhelinnumerosi? (kertoa)
4. Sinun _____ tietää oma postinumerosi. (kannattaa)
5. Jos sinun _____ lähettää paketti, _____ tehdä sen? (täytyä, osata)
6. _____ kanssani ostamaan postimerkkejä? (tulla)
7. Me _____ lähettää toisillemme kirjeitä. (voida)
8. Jos sinun pitäisi täyttää osoitekortti, _____ tehdä sen? (osata)
9. _____ osoitekortin itse, jos _____ miten se täytetään. (kirjoittaa, tietää)
10. Postissa _____ olevan paljon asiakkaita, _____ tulla myöhemmin uudelleen. (näyttää, voida)

LÄÄKÄRISSÄ

LÄÄKÄRISSÄ

MIKÄ SANA? SELITÄ SANA PARILLE, PARI YRITTÄÄ ARVATA OIKEAN SANAN.

OIRE

TAUTI

SAIRAUUS

KIPU

SÄRKY

POTILAS

HOITAJA

LÄÄKÄRI

PÄIVYSTYS

SAIRAALA

DIAGNOOSI

LÄHETE

LÄÄKE

LÄÄKITYS

ALLERGIA

KUUME

YSKÄ

NUHA

TULEHDUS

BAKTEERI

VIRUS

MIGREENI

DIABETES

FLUNSSA

TERVEYS

Kai soittaa lääkäriin

-Terveysasema Puhti, miten voin auttaa?

-Hei, tässä on Kai Nguyen, haluaisin varata ajan lääkärille.

-Mitä asianne koskee?

-Minulla on korkea kuume, flunssan oireita ja päänsärkyä.

-Milloin oireet alkoivat?

-Eilen.

-Katson, milloin on vapaita lääkäriaikoja. Saisinko henkilötunnuksesi?

-Joo, se on 180482-0632C.

-Kiitos. Tänään olisi lääkäri vapaana kello 11.20.
Päisisitkö silloin?

-En valitettavasti ehdi silloin. Olisiko muita aikoja?

-Myös klo 14 jälkeen olisi vapaata.
Sopisiko kello 14.10?

-Se sopii hyvin.

-Hyvä, varataan sinulle se aika.
Kun saavut tänne, ilmoittaudu
vastaanottoon ennen sinun aikaasi.

-Kiitos. Hei hei!

-Hei hei!

LUKEKAA KESKUSTELU PARIN KANSSA ÄÄNEEN.

MITÄ UUSIA SANOJA LÖYDÄTTE TEKSTISTÄ?
SELVITTÄKÄÄ, MITÄ SANAT TARCOITTAVAT.

Oikein vai väärin?

Jos väärin, korjaa väite oikein.

- a)** Kailla on kuumetta.
- b)** Kailla on allergisia oireita.
- c)** Kain oireet alkoivat tänään.
- d)** Kain lääkäriaika on kello 11.20.
- e)** Kain täytyy ilmoittautua vastaanottoon ennen lääkäriaikaa.

TILANNETEHTÄVÄT

Mitä sanot?

1

Lapsesi on sairas ja haluat varata hänelle lääkäriajan.

2

Haluat varata ajan lääkärille, joka puhuu sinun äidinkieltäsi.

3

Lääkkeesi loppuvat ja tarvitset uuden reseptin. Soitat lääkärille ja kysyt, voitko saada uuden reseptin.

4

Sukulaisesi on sairaalassa ja haluat käydä hänen luonaan. Soitat sairaalaan ja sovit ajan vierailulle.

5

Kävit lääkärissä, mutta et ymmärtänyt, mitä lääkäri puhui sinulle. Soitat lääkärille ja haluat selvittää, mitä hän sanoi.